

[Ministeren for kulturelle anliggender]

men jeg kan sige, at vi er enige i, at noget må der gøres. Vi må så diskutere os frem til hvorledes, og hvor mange penge der skal til. Jeg kan i hvert fald give tilsagn om, at regeringen er opmærksom på problemet, og det vil også udmønte sig kontant, dels i form af forslag på finansloven, dels i form af forslag vedrørende tipsmidlerne.

Qvist Jørgensen (S):

SF skal absolut ikke have kritik for deres forslag til folketingsbeslutning om en udvidet støtte til frembringelse, trykning og spredning af bøger, tværtimod. Men det skal også siges, at vi finder, at SF har taget et område frem, der på den ene side absolut fortjener støtte, på den anden side er et område, hvor det bliver uhyre svært at finde frem til retfærdige, rigtige løsninger og fordelinger. Jeg ser i øjeblikket helt bort fra, at det formentlig kan blive vanskeligt nok at få et flertal blandt folketingets partier med på at realisere forslaget, men det må de enkelte partier naturligvis selv redegøre for.

I henhold til betænkning nr. 969 fra 1983, »Bøger i Danmark«, er den danske børnebog i fare, forstået på den måde, at produktionsomkostningerne er meget høje og forfatterafkastet så lavt, at der kun bliver udsendt få og altså stadig færre bøger af god standard og med en dansk baggrund. Til gengæld er der stigning i antallet af udenlandske børnebøger og især børnehæfter af svingende kvalitet – som naturligvis er præget af forfatterens kulturelle baggrund, der altså ikke er dansk.

Igennem en udvidet personstøtteordning til forfattere og andre frembringere af børne- og ungdomsbøger, fagbøger og oversættelser håber man, at det kan gøres lidt mere attraktivt at deltage i frembringelse af flere og bedre danske produkter. Støtten tænkes givet som arbejdsstipendier, faste ydelser og produktionsrammer. Man foreslår, at midlerne skal fordeles af et 3 mands udvalg under Statens Kunstfond. Såvel i betænkning nr. 969 som i forslaget er der nævnt ideer om, hvor mange penge der skal afsættes. Jeg tror ikke, at debatten i dag skal dreje sig om, hvor mange penge der skal afsættes, og hvorledes de skal fordeles. Vi skal mere debattere, om vi kan give tilslutning, og jeg skal meddele, at socialdemokratiet gerne vil være med.

For fuldstændighedens skyld skal jeg nævne, at der i forslaget også er indeholdt forslag om en værkstøtte til udgivelse af klassisk litteratur m.v., herunder også lagerstøtte og støtte til en ny stor fortegnelse over den danske bogproduktion, og endelig opereres der med en støtteordning for kulturtidsskrifter. Jeg skal ikke på nuværende tidspunkt deltage i prioriteringsdebatter, om kulturtidsskrifter skal komme før noget andet eller efter noget andet, men vi har i hvert fald noteret os, at også dette område er med.

Afslutningsvis vil jeg anføre, at vi er enige i, at vi ikke af frygt for opgavens økonomiske omfang og forventelig svære administration må acceptere faren for de kulturelle hukkommelsestab, men vi må heller ikke glemme den økonomiske situation, vores nation er i. Jeg forstår imidlertid på kulturministeren, at der faktisk allerede er flertal, så vi må jo se at komme i gang med diskussionen.

Per Stig Møller (KF):

Udgangspunktet for forslagsstillernes forslag om at give bøgerne bedre vilkår er, at den danske bogproduktion er i krise, og kvaliteten og bredden er vigende, mener forslagsstillerne, fordi debatliteraturen og den nyskabende litteratur har det svært.

Hvad den nyskabende litteratur angår, må man jo sige, at den altid har haft det svært. Det ligger i sagens natur, og derfor har vi jo også en kunstfond til at hjælpe dér.

Hvad debatliteraturen angår, så havde den en kortvarig storhedstid i 1970'erne, som man ikke kunstigt kan holde oppe. Den var nok så meget bestemt af den politiske modebølge, som siden er taget af.

Et andet udgangspunkt er, at bibliotekerne køber meget mindre ind. Dette rammer ifølge forslagsstillerne særlig børne- og ungdomsbøgerne. Det rammer nu også de andre bøger. Men især børne- og ungdomsbøgerne nød vel godt af den rundhændede indkøbspolitik, som sikkert skabte et kunstigt marked for en genre, der ellers aldrig ville være nået op på de omdrejninger, den gjorde. Man kan altså sige, at markedet nu er ved at normalisere sig. Selv kunne bibliotekerne jo lette lidt på situationen ved at ændre deres indkøbspolitik, så de købte lidt færre tegneseriehæfter og lidt flere bøger ind i fremtiden.